

02 පහත සඳහන් පැදි පෙළ කියවා, දී ඇති ප්‍රකාශ උපයෝගී කොට ගෙන රසාස්වාදයක් ලියන්න.

එක් යුගයක ජීවනයේ සරතස නිවූ මා සුමිතුරු
 දුර හිඳිනා ඔබ දකින්න ආයෙමි දිගු කලකට පසු

බමන විදුලි පංකාවෙන් වා ගැබ කැළඹෙන හඬ මිස
 එ සඳ ඔබේ මුව'ග නැගුණු සාද තෙපුල් නැසේ මට

මේසය මත ලිපි ගොනු රැස් සුළඟෙ නොයා දී රකිමින්
 ඒ මත හිඳිනා ගල සේ මා අඛියස නිහඬය ඔබ

බිත්තියේ ඇති සේයා රූ එකිනෙක එබී එබී බලයි
 නැතියෙන් ඔබෙ වත හසරැලි මදෙස බලා සිනා නගයි

බාලේ අපි ගම් දොර කෙළි මඬුලු මැදින් ආ ගමනේ
 මහදේ ඇඳි ඔබ සිතුවම කොහි සැඟවිණි දැයි නොදුනේ

එක යුගයක ජීවනයේ සරතස නිවූ මා සුමිතුරු
 ඔබ අසලින් බැහැරට යමි කුමට ද ඔබගේ අවසර ?

- (i) මෙම පැදි පෙළට පාදක වූ අත්දැකීම
- (ii) කිවිඳිය සතු පරිකල්පන ශක්තිය
- (iii) මෙම පද්‍ය නිර්මාණයේ දී යොදාගත් කාව්‍යෝක්ති
- (iv) යොදා ගත් භාෂාව හා ආකෘතිය
- (v) පැදි පෙළට යොදා ගත් දෘෂ්ටි කෝණයේ සාර්ථකත්වය

(ලකුණු 25 යි)

II කොටස

● පහත සඳහන් ගද්‍ය - පද්‍ය කොටස් දෙකෙන් එක කොටසකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(03) කුස රජපුරුවෝ එතැන් පටන් ප්‍රභාවතීන් නො දක්නාහු ය මා කෙරෙහි ප්‍රභාවතීන් ස්නේහ ඇති නැති බව පරීක්ෂා කෙරෙමි සිනා එක් දවසක් රාජ කුමාරිකාවරුන් බත් කවා වළන් කද ගෙන යමින් ප්‍රභාවතීන්ගේ දොර සමීපයෙහි අඩි ඇත වළන් අඬවා පැකිල වැටී හී කෙඳිරි ගාමින් ඔත්තාහු ය. එකල ප්‍රභාවතී බෝධිසත්ත්වයන්ගේ කෙඳිරි ගැවිලි අසා ගෙයි දොර ඇර බලා කද කර තබා ගෙන වැද හොත්තවුන් දක “මුත්වහන්සේ මුළු දඹදිවට අගුරාජයන් සේක. මා නිසා රැ දාවල් දුක් විඳිමින් සිවිමැලි බැවින් වසුන් කද බරින් මැඩී වැටී ගිය සේක. ඉදින් අමුත්තෙක් වී නම් මට මීට වඩා වැරද්දෙක් නැත. ප්‍රාණය ඇද්ද නැද්දැයි පරීක්ෂා කෙරෙමි” යි සිතා හය ගෙන ගෙන් පිටත්ව බෝධිසත්ත්වයන්ගේ ශ්වාසය පරීක්ෂා කරනු පිණිස නැඹුරුව මුහුණ බැලුව. එසඳ කුස රජපුරුවෝ කෙළ කටක් පුරාගෙන ප්‍රභාවතීන් මුහුණට දූමුහ. එකල ප්‍රභාවතී බැණ දොඩා ගොස් ගෙට වැද දොර අඩවලු කොට “රජපුරුවන් වහන්ස, යමෙක් විරූපීව රූ ඇත්තන් ප්‍රාර්ථනා කරේ ද නො කැමතියන් කැමති වේද මී හට අවැඩ වන්නේය” යනාදීන් ප්‍රභාවතීන් විසින් නොයෙක් ලෙස බැණ දොඩා පරිභව කළත් බෝධිසත්ත්වයෝ උන් කෙරේ නො කලකිරී “එම්බා ප්‍රභාවතීනි, මේ ලෝකයෙහි යම් පුරුෂයෙක් ලෝකාස්වාදරතී වශයෙන් තමා නොකැමති වූ ද ස්ත්‍රියගෙන් දර්ශනය ස්පර්ශය සම්භාෂණය සම්භෝගයයි යන මෙයින් එක්තරා සන්නෝෂ කාරණයක් ලැබේ ද එසේ ලබන ලද ලාභය මනා වූ ලාභයකැයි ප්‍රශංසා කරමිහ. තමා නොකැමතිවත් ස්ත්‍රිය කෙරෙන් ප්‍රීතියක් නො ලැබීම නපුරු වන්නේ ය. එහෙයින් තොපගේ දර්ශනය ලාභා දී ඵෙශ්වර්ය විඳිමින් මෙහි ම වාසය කෙරෙමි” කීහ.

බෝධිසත්ත්වයන් මෙලෙස කී කල්හිත් ප්‍රභාවතී මඳකුත් පසු නො බැස තද කොට ම කියා මොහු පලවමි සිතා මඳකුත් ස්නෙහරතී වශයෙන් නොකැමැත්තවුත් මා කෙරෙහි පිළිබඳ සිතීන් කැමතිව වයන්නා වූ තෙපි පිපාසාවෙන් පීඩිතව බොළඳකමින් කිහිරි උලක් ඇරගෙන ගල් පොත්තක් කැණ පැන් හැරගන්නා කැමතියක් හු ද සර්මයෙන් පීඩිතව දූලක් බැඳ සුළන් රඳවන්නක්හු හා ද සමානය'' යනාදීන් තද පරුෂ බස් කියා දෙඩුව.

එබස් අසා කුසරජ්ජුරුවෝ ''වාටු මනෝඥ වූ අංගප්‍රත්‍යාංගාදී ස්ත්‍රී සෞභාග්‍යයෙන් යුක්ත වූ ප්‍රභාවතීනී, අනේක කෝටි හා නාටක ස්ත්‍රීන් හා අනන්ත සාමන්තවක්‍ර මෞලිමාලලාලිත පාද පීඨ ඇති රාජ්‍ය ශ්‍රී ද හැර නොප කෙරෙහි බැඳුණු සිතීන් නො රටට පැමිණ දුක් විඳිමින් නොප හා සමග ප්‍රේමාන්ත වූ කථා සම්භාෂණ මාත්‍රයකුත් නොලද්දා වූ මම භාවභාවලීලාකටාක්ෂ නිරීක්ෂණ මන්දස්මිත මධු මධුරභාෂිතා දී සෞභාග්‍යයෙන් යුක්ත කෝමලාංග ඇති නොපගේ ළය ගලකින් කරන ලැදැයි සිතමි. තව ද ප්‍රභාවතීනී, තෙපි යම් පමණ කලක් කෝපයෙන් බැම බිඳ රූෂ්ට ව බලන්නී ද ඒතාක් මදු රජ්ජුරුවන්ගේ මේ භවනෙහි දුක් විඳිමින් අරක්කැමිව වාසය කෙරෙමි.

- (i) පූර්වෝක්ත ඡේදයෙන් කියැවෙන කුස රජු ප්‍රභාවතීන් කෙරෙහිත් පබාවතී කුස රජු කෙරෙහිත් ඇති ආකල්පය කුමක් ද? (ලකුණු 05 යි)
- (ii) කුස රජතුමා කෙරෙහි පබාවතීන් තුළ ඇති නොකැමැත්ත උපමා කරමින් කරන ලද ප්‍රකාශ ඡේදය තුළින් උපුටා දක්වන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (iii) පුරුෂයන්ගේ සතුට කෙරෙහි ස්ත්‍රීන්ගෙන් අපේක්ෂිත කරුණු ලෙස කුස රජු දකින්නේ මොනවා ද? (ලකුණු 05 යි)
- (iv) කුස රජු විසින් ප්‍රභාවතීන් වර්ණනා කර ඇති ආකාරය මෙම ඡේදය ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10 යි)

(මුළු ලකුණු 25)

නැතහොත්

ගොඩේ කන්දේ මුකලාන කම්පා	කරමින්තේ
රූස්සයෙකි රූ පාළුව බිඳගෙන ඇඳ	වැටුණේ
අඩ නින්දේ ම පන් පැදුරට උණු කඳුළක්	හැලුණේ
මුකලාන පස් වැටියක් වී හිනෙන්	පෙනුණේ
යස දරුවන් ගෙන ඇකයෙන් කැපුවත්	නොසැලෙන්තේ
දුක් කරදර කෝටියක් ම ගිලගෙන	හිනැහෙන්තේ
සියතින් මර විපත කටින මිනිසුන්	දකිමින්තේ
මහා පුරුෂයකු වාගේ කන්ද නැගී	ඉන්නේ
පිරුණු ලොරිය ගමි දොරකඩ පියමං කර	යනවා
පාර වුණත් හිරිහැරයක් නෑ ඔහෙ	නිදියනවා
පැලේ වහල ඇඳ හැලිලා මාසයක් ම	වෙනවා
පරාල තුනකට අයිසා හිරේ හුහුං	ලනවා

පොරව, කියත කලාවරේ ම පණ ආවා	ලෙසින්
මගේ ඇඟ උඩ පට්ටල් බැඳ කපනු ඉරනු	වැන්නේ
දෙයියන්ගේ මල්ලිලාට දෙවියෝ ම	රැවටෙන්නේ
කාන්තාර ගම් මායිම් තවත් පුළුල්	වෙන්නේ

- (i) මෙම පද්‍ය පන්තියේ දී කවියා කම්පනයට පත් වන්නේ කුමන කරුණු පදනම් කරගෙන ද ?
(ලකුණු 05 යි)
 - (ii) අප්ඵ පරිසරය සජීවීකරණයට කවියා යොදාගත් කාව්‍යමය යෙදුම් මොනවා ද ?
(ලකුණු 05 යි)
 - (iii) මෙම පද්‍ය සරල අනුභූතියකින් වුව ද ඉන් ඉස්මතුවන ගැඹුරු සමාජ දෘෂ්ටිය කුමක් ද ?
(ලකුණු 05 යි)
 - (iv) ආත්මාර්ථකාමී හැඟීම් මත සොබා දහමේ පැවැත්මට වන හානිය අපූර්වත්වයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට මෙම පද්‍ය පන්තිය සමත් වී ඇත. විමසන්න.
(ලකුණු 10 යි)
- (මුළු ලකුණු 25 යි)

III කොටස

- මෙම කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න (පිළිතුර වචන 150 ට නොඅඩු විය යුතුය.)
- 04. “ගැඹුරු දහමක් රසවත් කතාවක් තුළින් ඉස්මතු කිරීමට සද්ධර්ම රත්නාවලී කතුවර හිමියෝ සමත් වෙති.”
නන්ද තෙරුන් වහන්සේගේ කතා වස්තුව ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.
(ලකුණු 15 යි)
- 05. “කලාත්මක කෙටි කතාවක් ලෙස “වෙසක් පහන” අවස්ථා හා සිද්ධි නිරූපණය සජීවී අන්දමින් විත්ත රූප මැවීමට සමත් ය.” පැහැදිලි කරන්න.
(ලකුණු 15 යි)
- 06. පවතින සමාජ ක්‍රියාවලිය හා බැඳුණු සත්‍යය විශ්වසනීයත්වයෙන් විවරණය කිරීමට තුමංහන්දිය නවකතා කතුවරයා දැක් වූ සාමර්ථ්‍යය අගයන්න.
(ලකුණු 15 යි)
- 07. අසීමිත නිදහසකින් එහෙත් නිරවුල්ව හා රසවත්ව සිය සිතුවිලි කවියට නැගීමට ජනකවියා සමත් වී ඇත. නිර්දේශිත ජන කවි ඇසුරින් විමසන්න.
(ලකුණු 15 යි)

(ලකුණු 15 × 2 = 30 යි)